

Asia: VN/3049/2021

Lausuntopyyntö opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

Lausunnonantajan lausunto opettajarekisteriä ja opettajatiedonkeruuta koskevasta selvityksestä

1) Opettajarekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin tuottamiin hyötyihin ja rekisterin käyttötarkoituksiin. Onko rekisterin hyödyt ja käyttötarkoitukset kuvattu selvitysraportissa onnistuneesti ja eri tahojen tarpeet ja näkökulmat huomioiden? (Ks. raportin luku 6, osin myös luku 7).

Jyväskylän ammattikorkeakoulu pitää esitystä opettajarekisterin perustamisesta tarpeellisena. Opettajarekisterin käyttöönotto helpottaisi merkittäväällä tavalla ammatillisten opettajakorkeakoulujen ennakointityötä sekä koulutuksen ja pedagogiikan tutkimusta. Rekisteri antaisi luotettavampaa tietoa Suomessa opetustehtävissä toimivista henkilöistä ja heidän koulutuksestaan.

2) Opettajarekisteriin liittyvät haasteet: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisteriin liittyviin haasteisiin. Onko opettajarekisteriin ja sen perustamiseen liittyvä haasteet huomioitu selvityksessä onnistuneesti? (Ks. osin luvut 6, 8 ja 9)

Ammattikorkeakoulujen keskeinen haaste opettajarekisterissä liittyy korkeakoulujen opetushenkilöstön tunnistamiseen ja huomioimiseen rekisterissä. Lakisääteisesti ammattikorkeakoulujen opetustehtävissä voivat toimia käytännössä kaikki korkeakoulututkinnon suorittaneet henkilöt, sillä vain ammatillisten opettajakorkeakoulujen opetushenkilöstön kohdalla on säädetty, että opettajilla tulee olla suoritettuna 60 opintopisteen pedagogiset opinnot. Ammattikorkeakouluista enemmistö on linjannut omissa johtosäännöissään tai muissa ohjaavissa dokumenteissa, että opetushenkilöstöllä tulisi olla suoritettuna 60 opintopisteen opettajan pedagogiset opinnot. Näin on linjannut myös Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Jyväskylän ammattikorkeakoulu katsoo, että nyt esitetty malli, jossa korkeakoulujen opetushenkilöstö otettaisiin tulevaisuudessa rekisterin piiriin, on perusteltu ratkaisu. Ennen

korkeakoulujen ottamista rekisterin piiriin tulee korkeakoulujen kanssa selkeästi selvittää, millä kriteereillä korkeakoulujen opetushenkilöstö rekisteriin lisättäisiin.

Vaikka aineiston käyttö helpottaakin ennakkointitiedon keruuta, tulee valmistelussa tunnistaa, että esimerkiksi ammatillisessa opettajakoulutuksessa opiskelevat henkilöt eivät työllisty vain ammatillisen koulutuksen tai korkeakoulujen palvelukseen.

3) Opettajarekisterin kohderyhmät ja vaiheittainen eteneminen: Pyydämme kommentteja raportissa esitettyihin opettajarekisterin kohderyhmiin ja vaiheittaiseen etenemiseen. Jos opettajarekisteri perustetaan, mitkä kohderyhmät opettajarekisterin tulisi kattaa, mitä koulutusasteita sen tulisi koskea? Miksi? Onko selvityksessä esitetty opettajarekisterin perustamisen vaiheistaminen tarkoituksenmukaista? (Ks. luku 7)

Korkeakoulujen mahdollinen tuominen rekisterin piiriin tulisi tapahtua vasta myöhemmässä vaiheessa, sillä korkeakoulujen opetushenkilöstön määrittely ei ole yhtä yksiselitteistä kuin muilla koulutusasteilla.

4) Opettajarekisterin sisällöt: Pyydämme kommentteja selvityksessä esitettyihin opettajarekisterin sisältöihin. Mitä tietoja rekisterin tulisi kattaa? (Ks. luku 7.3)

Tärkeää on, että ne ammattikorkeakoulujen henkilökunnasta, joilla koulutuksensa puolesta on pätevyys opettaa myös muilla koulutusasteilla, pääsevät rekisterin piiriin.

5) Opettajarekisteriin liittyvät tiedonsaantioikeudet ja tietosuojakysymykset: Pyydämme kommentteja opettajarekisteriin liittyviin tiedonsaantioikeuksiin ja tietosuojakysymyksiin. Pitäisikö opettajarekisterin tietojen saatavuus organisoida jotenkin toisin kuin mitä selvityksessä esitetään? (Ks. erityisesti luku 9.5; osin myös muut luvun 9 alaluvut)

-

6) Opettajarekisterin kustannukset: Pyydämme kommentteja rekisterin perustamiseen ja ylläpitoon liittyviin kustannuksiin. Onko opettajarekisterin kustannukset kuvattu selvityksessä onnistuneesti? Millaisia selvityksen ulkopuolelle jääneitä kustannuksia opettajarekisterin perustamisesta ja ylläpidosta voi aiheutua? (Ks. pääasiassa luku 8.1)

Olemassa olevien rekistereiden hyödyntäminen ja mahdollisimman kustannustehokas ratkaisu on tärkeää.

7) Vaihtoehdot rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle: Pyydämme kommentteja vaihtoehtoista rekisteripohjaiselle tiedonkeruulle. Onko esityksessä huomioitu riittävän kattavasti muut vaihtoehtoiset tavat tiedonkeruulle? Olisiko selvityksessä esitetylle opettajarekisterille toimivaa vaihtoehtoa, joka tuottaisi tarvittavaa tietoa opettajista? Miten nykyistä kolmen vuoden välein toteutettavaa opettajatiedonkeruuta tulisi kehittää nykyisiä ja tulevia tietotarpeita vastaavaksi? (Ks. pääasiassa luku 8.3, myös 3.4)

-

8) Muut mahdolliset huomiot opettajarekisteriselvitykseen liittyen

-

9) Kannatatteko selvityksessä kuvatun opettajarekisterin perustamista?

Kyllä, alla kuvatuilla muutoksilla

Akselin Annukka
Jyväskylän ammattikorkeakoulu